

## Kmetijski zgodovinski spomini vsega sveta vredjeni po mesecih.

Po „Oesterr. Landw. Wochenblatt.“

(Dalje.)

### Meseca maja.

- |     |       |                                                                                                                                                                                    |
|-----|-------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Dné | Leta  |                                                                                                                                                                                    |
| 28. | 1677. | je padlo v Ermendorfu pri Grossenhainu na Saksonskem z zraka mnogo medenega (kuprenega) kamnja.                                                                                    |
| 28. | 1764. | Razglas patenta cesarice Marije Terezije v povzdigo sviloreje v našem cesarstvu; temu patentu je bil pridjan tudi dotični poduk.                                                   |
| 29. | 1829. | je umrl Sir Humphrey Davy (beri Dêví), predsednik akademije znanosti v Londonu, slavni naravoslovec in oče kmetijske kemije.                                                       |
| 29. | 1865. | se je goveja kuga po Ruskih govedih, ki so bila v luko Hull pripeljana, zatrosila po Angleškem in ondi v tem letu pomorila 253.732 goved, 52.415 pa so jih kuge sumljivih poklali. |
| 29. | 1865. | je bila prva razstava pitane živine v Frankfurtu ob Mainu na Nemškem.                                                                                                              |
| 30. | 1869. | je bila oklicana državna vodna postava v našem cesarstvu.                                                                                                                          |
| 31. | 1740. | je umrl Pruski kralj Friderik Viljem I., on je bil jako iskren pospešitelj ljudskih šol, obrtnijstva in še posebno kmetijstva.                                                     |
| 31. | 1856. | Grozne hude ure s točo so veliko škodo naredile v Avstriji, Nemčiji in Švici; nastopile so velike povodnje na Francoskem in v Švici.                                               |

### Meseca junija.

- |    |       |                                                                                                                                                                                                                                                          |
|----|-------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 2. | 1640. | Veliki vojvoda Ferdinand Medici II. je ustanovil v San Rossore poleg Pise v Toskani velblodnjak, v katerem še danes izrejajo velblode (kamele) za menažerije in take ljudi, ki velblode po svetu kažejo; navadno imajo 300 glav te živine ondi za plemo. |
| 2. | 1868. | prva svetovna razstava kosilnic v Berlinu.                                                                                                                                                                                                               |

(Dalje prihodnjič.)

## Gopodarske skušnje.

\* *Gnojnica se rabi pri sadnih drevesih prav z velikim vspehom, če se spomladi ali v poletnem času pri suhem vremenu drevesna koža ž njo namaže. Mah, zajednice, mrčesi in zalege se s tem na sadnem drevesu popolno vničijo.*

\* *Za čistenje sodov je celo dobra voda pomešana z moko ali otrobi. Ta voda se pusti toliko časa v posodi, da nekoliko zavre. Posoda postane čista, zgubi tudi po plesnobi duh, in voda se lahko porabi še za prešiče.*

## Gospodarske novice.

\* *Kako varno je treba z ovcami na frišni paši ravnati, kaže sledeča dogodba: Nek mesar blizu Prage na Českem je imel na svoji pristavi „Andelka“ 200 ovác, ki so bile 22. dne p. m. na deteljšču na paši. Koj drugi dan jih je poginilo 80, več pa še tudi nevarno bolnih bilo. Škode ima mesar nad 1000 gold.*

\* *Dornberški vinorejci so tudi letos napravili razstavo vin, katera so po načelih umnega kletarstva iz-*

delali. Radostno moremo poročati, da je presojevalna komisija, sestavljena iz učiteljstva deželne kmetijske šole in treh praktičnih vinorejcev iz Dornberga, gg. F. Kršovani-ja, ki je celo razstavo vodil, župana Sinigoja in Mrevle ta pripoznala, da so Dornberčani lep korak v izboljševanju vina storili, kajti pri razstavi leta 1875 (1. maja) so se nahajale pri marsikaterih vinih napake na pr. cik, nečistost, neprijeten okus, preobilna zagoltnost, preobilna kislina, a letos je bilo le malo vin, katera so imela cik ali slabi okus itd. Večina vina je bila prav dobra, prijetnega okusa, lepe čistosti in črna vina ne cikasta, ne pretrpka. Kakor pri prvi razstavi smo se tudi letos prepričali, da Dornberška pokrajina je pač naravno silno obdarjen kraj, v katerem raste žlahna a tudi močna vinska kapljica. Preiskovalo se je pri razstavljenih vinih, koliko imajo alkohola, koliko vinske kisline in reči smemo, da večina vin je imela več od 10% alkohola in ne nad 7% vinske kisline, kar je gotovo znak dobrega močnega vina.

„Gosp. List.“

## Živinozdravniška skušnja.

\* *Za garje pri živini se rabi 1 del karbolove kisline, 1 del petroleja in 18 delov Laškega olja. — S tem se ona mesta, kjer se garje nahajajo, namažejo. Če so garje prav hude, se vzame nekoliko več petroleja in karbolove kisline. Tudi 30 delov vode pomešane z 1 delom karbolove kisline jako hitro garje odpravi. To zdravilo ni drago.*

## Politične stvari.

### Pôk v Carigradu.

V zadnjih „Novicah“ že smo naznanili, da so Turški „softe“ in „ulemi“ prekucnili sultana Abdul Adšida raz prestola in dali mu naslednika, ki je „meso od mesa njihovega“. Marsikdo se bo morda čudil, da ima Turška duhovščina toliko moči, da kar ministre in celo prestol prekucuje; temu se bo čudil tem bolj, ker je po koranu sultan ob enem tudi najviši verski vladar. Od kod tedaj ta moč, ta predrznost Turškega duhovenstva? To vprašanje je rešeno, če povemo, da za duhovstvom — kakor drugje — tiči tudi na Turškem narod, t. j. mohamedansko prebivalstvo.

Prejšnji sultan, kolikor toliko po Evropski šegi odgojen, ni bil vseč koranski duhovščini. V vsaki državi je veliko nezadovoljnih ljudi, in če so tudi načela njihova sicer si nasprotna, — v sovraštvu do vzajemnega nasprotnika se zedinijo. Na Turškem, kjer ministri in drugi veljaki padajo, kakor črvivo sadje raz dreves, je sultan imel med sovražniki vse odstavljene ministre in sploh više uradnike in ti so se v sovraštvu in nakanih zoper sultana bratili z Mohamedovo duhovščino. Vsak propadli mogočnjak pa ima nekoliko privržencev, in tako se naredi sčasoma močna stranka zoper onega, po čegar volji se je tem kaka krivica ali neprijetnost zgodila.

Na ta način je sultan Abdul Adšid zbral sebi nasproti močno stranko, na katere čelu je bila Turška duhovščina. Ta ga je prej že prisilila, da je zamenil prejšnjega, drugovercem nasproti bolj potrpežljivega ministra nauka z novim ministrom, ki je po vsem veren mohamedanec in strog koranec. Od tega koraka do družega ni bilo daleč, za ministrom nauka ali „Islama“ prišel je sultan sam na vrsto, ki ni izpolnoval po vsem prerokovih zapovedi. Turška duhovščina, podpirana po gori opisanih velikaših, iskala si je družega